

Relevanță

Sâmbătă, 6 martie 2010

Gili Cârstea

Tot mai des se aude prin agora adventistă, și se observă în viața publică a bisericii, ideea și dorința de a fi „relevanți pentru lume,” și că fără această „relevanță” nici să nu visăm că vom atrage vreodată atenția lumii la ceea ce avem de spus.

Fata asta morgana a fost obsesia lui Israel de când a ieșit din Egipt și până în ziua de astăzi. Totdeauna au visat „să fie ca neamurile, ca familiile celorlalte țări,” crezând că așa vor putea comunica mai eficient adevărurile încredințate lor de Dumnezeu. Au preferat să fie „relevanți” în cultura și religia vremii, decât să fie, așa cum le cerea Dumnezeu, „un popor care locuiește deoparte și nu face parte dintre neamuri” (Num 23:9). Nici prin cap nu le-a trecut că efortul de a fi relevanți cultural și religios îi va duce pe cel mai scurt drum la „buncărizarea” iudaismului, exact lucrul pe care doreau să-l evite cu orice preț.

Când au ieșit din Egipt au cărat după ei toate obiceiurile și mentalitățile culturii imperiale în care fuseseră sclavi, și nici chiar 40 de ani de învățat în jurul muntelui nu i-a vindecat de fascinația pentru „spiritualitatea” vecinilor păgâni (Num 25:2). Au intrat într-o patrie „ca o grădină a Edenului,” dar pe care foarte curând au spurcat-o cu obsesia lor de a fi „relevanți.” Au cerut un împărat „cum au toate neamurile” (Sam 8:5), s-au luat după „urâciunile” amoriților, moabiților și iebusiților (2 Regi 17:7-17), a căror închinare era net superioară la capitolul trăiri, sentimente, emoții.

Se așteptau să devină astfel plăcuți vecinilor, dar rezultatul a fost un atât de greșos amestec de pretinsă neprihănire și crasă fărădelege încât s-au scârbit chiar și neamurile acelea scufundate în bezna necunoașterii lui Dumnezeu. Baal s-a infiltrat subtil pe tronul pe care ei credeau că prezidează urmașii lui Moise în numele lui Dumnezeu, transformând întreaga slujbă de la sanctuar într-o grotescă, urâcioasă și complet ineficientă piesă de teatru.

Dumnezeu a încercat toate metodele de a-i trezi la realitate. A mers până acolo încât a răspuns apelului disperat al lui Ilie, suspendând pentru trei ani și

jumătate funcția lui caracteristică, aceea de a „da ploaie peste cei dreapți și peste cei nedreapți” (Mat 5:45). Dar nu a folosit la nimic. Odată trecut șocul, Ahab și Izabela și-au continuat „culturalizarea” lui Israel, scoțând de pe băncile școlilor de teologie alte patru sute de seminariști îndoctrinați după programa școlară a regretaților lor profesori și mentori sidoniți (1 Regi 22:6). Noua clasă teologică a lui Israel era ferm convinsă că Dumnezeu vorbește prin ea, respingând categoric avertizarea că prin gura ei vorbește un duh de minciună (1 Regi 22:22) care urmărește nimicirea lui Israel ca popor ales.

Pentru o astfel de societate „relevantă” nu mai era nimic de făcut. Dumnezeu a fost nevoit să-i lase pe drumul lor. Aceasta este „mânia lui Dumnezeu” despre care citim peste tot în Scriptură. Atunci când „Efraim se lipește de idoli” (Osea 4:17), Dumnezeu trebuie să Se dea la o parte, să-l „lase în pace,” spre a respecta libertatea pentru care El a riscat să pună universul în pericol.

Au venit babilonienii și au spulberat această caricatură de națiune, religie, cultură, tocmai când răsuflaseră și ei ușurați că au scăpat de mentalitatea de buncăr.

Dar nici captivitatea babiloniană nu i-a lecut de această bezmetică goană după „relevanță” culturală în scopuri misionare. Au adus după ei alte și alte *plug-in*-uri la doctrina sanctuarului, închinându-se pe înălțimi și făcând turte împărătesei cerului, ca să suplinească dispariția chivotului și a slavei care strălucea între heruvimi.

Slujbele de la sanctuar deveniseră o elaborată și împovărătoare piesă de teatru, iar slujitorii nu erau decât actori, jucând un rol în fața audienței. Tinerii rabini erau trimiși la școlile din Atena și Alexandria, obțineau o diplomă care le dădea dreptul să profeseze acasă, și se întorceau să ajute națiunea să devină „relevantă” în cultura globală a unui imperiu care nu tolera individualitatea, cu atât mai puțin „un popor care locuiește deoparte și nu face parte dintre neamuri.”

Într-o societate menținută cu „pâine și circ,” actorul era mult mai eficient decât profesorul în a ajuta o națiune să iasă din ghetoul de „irelevantă” morală și spirituală în care era ținut de legea lui Dumnezeu.

Preoții iudei s-au conformat acestui standard, sperând să aibă succes în lucrarea misionară de a bate marea și uscatul să facă un convertit, un tovarăș de credință. Au devenit actori (DA 36). Dar au eșuat lamentabil, poporul nereușind să treacă pârleazul cultural, iar grecii și romanii arătându-se complet dezinteresați de struțo-cămila pe care încerca iudaismul să o vândă prin Europa.

Până în ziua de azi urmașii lor sunt de râsul lumii, cerând industriei să producă echipamente de bucătărie care știu să respecte sabbatul, sau solicitând administratorilor de bloc să renunțe la automatele de scară, care aprind lumina prin mișcarea trupului sfinților în drum spre sinagogă și astfel îi fac să păcătuiască, deoarece aprind focul în sabbat.

Coșmarul lor este coșmarul nostru. Avem impresia că adevărurile speciale pe care Dumnezeu ni le-a încredințat ne-ar face cumva irelevanți în cultura actuală, și că dacă ne-am întoarce la obiceiurile și tradițiile bisericilor-surori am avea o șansă de afirmare, de a fi băgați în seamă.

Amvoanele adventiste îngroapă tot ceea ce ne-a făcut relevanți acum un secol și jumătate, și devin tot mai vizibil o scenă de teatru, unde se joacă aceeași jalnică, plictisitoare și obositoare piesă de care și copiii s-au săturat.

Batem marea și uscatul să facem un tovarăș de credință, apoi îl plimbăm pe toate meridianele ca să arătăm ce mare este puterea lui Dumnezeu, fără să ne treacă prin cap că am făcut din el un laodicean de două ori mai rău ca noi.

Nu există nicio șansă să devenim „relevanți,” în actualul impas în care suntem înțepeniți de peste un secol. Și nici nu vom da lumea pe spate, întorcându-ne la nimicurile spiritualității postmoderniste. Nu vor face decât să-și bată joc de noi, și de hibridul acesta de tablă zăngănitore cu față de mucava pe care îl promovăm ca soluție la problemele omenirii.

Vom deveni „relevanți,” și vom avea ceva de spus lumii – iar lumea va asculta cu mare atenție – atunci când ne vom întoarce la soluția lui Dumnezeu de a face relevantă teologia și spiritualitatea poporului Său: „De aceea voi sfinți Numele Meu cel mare, care a fost pângărit printre neamuri, pe care l-ați pângărit în mijlocul lor. Și neamurile vor cunoaște că Eu sunt Domnul, zice Domnul Dumnezeu, când voi fi sfințit în voi sub ochii lor” (Eze 36:23).

În babilonia de credințe, teorii, speculații, ipoteze și soluții miraculoase în care se bălăcește neputincioasă societatea de azi, nicio doctrină mântuitoare nu se poate impune, atâta timp cât este ținută la nivel de teorie, de ecuație. Doar pusă în practică și dovedită viabilă mai poate impresiona ea pe cineva.

Dacă rămășița poporului lui Dumnezeu visează să ajungă vreodată cu adevărat relevantă, ea trebuie să devină întruparea realității ascunse în ecuația noastră fundamentală: „Hristos a venit să ne facă părtași de natură divină, și viața Lui declară că omenescul unit cu divinul nu comite păcat” (MH 180).

Doar astfel va putea fi pământul luminat de slava caracterului lui Dumnezeu, neamurile recunoscând că El, și nu Baal, este Dumnezeu, când va fi sfințit în noi sub ochii lor. Doar atunci vom deveni „relevanți” pentru cultura actuală.

E drept, o altfel de „relevanță” decât își doresc visătorii noștri teoreticieni ai mântuirii.